

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek: oponenta

Práci hodnotil: doc. PhDr. Radim Kočandrl, Ph.D.

Práci předložila: Bc. Naďa Barochová

Název práce: Řecká archaická antropologie - Autonomie člověka v homérském světě, vliv bohů a prostředí

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je „popis homérského světa jakožto prvního souvisleji zachovaného konceptu perspektivy evropského člověka se zaměřením na jeho mytologickou vrstvu i božstva a analýzu konkrétních lidských situací v Homérových eposech“ (s. 7). Ačkoli by dané téma mohlo být jistě pokládáno za dostatečné, práce se zároveň zaměřuje i na následné srovnání pojetí homérského člověka s novověkou koncepcí autonomního subjektu. Autorka se proto v práci nejprve zabývá vlastním problémem „homérské otázky“, tedy otázkou historické postavy Homéra a jeho eposů. Ukazuje přitom celý vývoj pohledů badatelů na tuto otázku. Ačkoli přitom pracuje s oběma eposy, celá práce akcentuje především epos *Ilias*. Následně autorka přihlíží k Homérovu pojetí světa a jeho rozdělení, kdy vychází zejména ze známého popisu Achilleova štítu. Rámcově představuje řeckou mytologii a vybraná božstva, která hrála důležitou roli ve vztahu k člověku. Dále se již zaměřuje na homérské pojetí člověka a v této souvislosti akcentuje nutnost přijetí ustanovených mezí a řádu. Zabývá se i typem hrdiny a jeho rysy. V této souvislosti poukazuje na důležitou emoci, která se v *Iliadě* objevuje: hněv. Ten postupně odhaluje jako ústřední vlastnost hrdiny. Podrobně hněv analyzuje na pozadí vybraných pasáží a termínů, které jej označují, kdy mimo jiné ukazuje i sociální rozměr této emoce. V rámci závěrečné části práce autorka nabízí nejprve pohled na případnou autonomii člověka a jeho rozhodování v homérském světě. Ukazuje roli zásahu bohů a s přihlédnutím k interpretacím badatelů poukazuje k tomu, že zejména v *Iliadě* je hrdina pokládán za heteronomní bytost, která je ovlivňována řadou vnějších faktorů. Autorka navíc v dalším textu přistupuje ještě k problému novověké představy autonomního subjektu. Zde se zaměřuje na spíše přehledové pojetí vybraných významných myslitelů – Descarta, Locka, Huma, Rousseaua, Kanta, Fichteho a Hegela. Homérské pojetí následně porovnává především s Lockem a Fichtem. Zejména u Fichteho pak autorka poukazuje na naprosto odlišné pojetí subjektu, který byl až nyní pokládán za nezávislý a autonomní. Lze prohlásit, že se tak zvolený cíl práce daří dobře splnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka zvolila poměrně obtížné téma, které vychází nejen ze znalosti antických pramenů, ale i novověké filosofie. Ačkoli by práce i co do rozsahu mohla být zaměřena právě pouze na Homéra, zahrnutím novověkého pojetí autonomního subjektu získává jistě další rozměr. Lze nicméně poznamenat, že uvedené srovnání těchto konceptů, mohlo být zmíněno v samotném názvu práce. Čtenář si následně nemusí být zcela jist vlastním cílem práce (jakkoli je zmíněn v úvodu). V každém případě autorka v práci dobře demonstrovuje své znalosti a zároveň schopnosti práce s literaturou – jak sekundární, tak primární. Ačkoli autorka pojednává témata zpravidla zdařile ilustruje na pozadí rozličných interpretací, např. popis světa podle Homéra by nemusel být odkázán pouze na jediného sekundárního autora (s. 16). Každá z uváděných položek struktury světa je totiž předmětem

značných kontroverzí. V každém případě lze jen vyzdvihnout, že zejména závěrečné porovnání je realizováno téměř výhradně s oporou v primární literatuře.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je kultivovaný. Práce netrpí žádnými gramatickými problémy. Autorka jednoznačně adekvátně odlišuje způsoby citací primární a sekundární literatury. Rovněž jsou dobře odlišeny citace a parafráze. Použitá literatura je dobře rozčleněna. Na okraj lze jen poznamenat, že autorka chybně vydává S. Fischerovou za Fisherovou (např. pozn. 4, 8, 17, atp.). Rovněž doporučuji v odkazech na čísla stran použité literatury v poznámkách neužívat spojovník.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je velmi dobrý. Autorka zvolené téma pojala s evidentní erudicí a dobrou znalostí primárních pramenů. Závěrečné srovnání s novověkými koncepty může být sice považováno spíše za přehledově stručné, ale dobře ilustruje zjevný zájem autorky o postižení konceptu „evropského lidství“, jak zmiňuje v úvodu (s. 7).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“.

Datum: 16. 5. 2022

Podpis: